

זה בורר פרק שלישי מנהדרין

מסורת הש"ס

(א) [תשובות כה. וס"נ]
 (ב) לעיל ג. : לקמן פז:
 (כזבות כב, א) רש"ל מ"ו,
 (תוספתא מ"ט פ"ה)
 (תוספתא מ"ט פ"ה)
 (ע"פ,) הוריות יג : גיטין
 (בב. א) [צ"ל פסולי מחזיקין,
 (צ"ל אלוזרז, ו) (מ"מ).
 פסולי מחזיקין, ו) גיטין
 (ג:) תשובות פ"ב כל.
 קסקה. [תוספתא פ"ה]
 (רש"ל מ"ו,) (בבבסות ד:
 וס"נ,) (בבבסות ד: גל:)
 יעלס. רש"ל,
 (בבבסי ממקורין)
 (ולא העיד כ"ל [רש"ל]
 וס"נ רש"ל,
 (בבבסות)

תורה אור השלם

1. לא תלך רכיל בעמך
לא תעמוד על דם רעך
אני יד יקרא טו
2. ונפש כי תחטא
ושמעה קול אלה והוא
עד או ראה או ידע אם
לוא יגיד ונשא עונו:
יקרא א
3. לא יקום עד אחד
באיש לכל עון ולכל
חטאת בכל חטא אשר
תעל על פי שני עדים אם
על פי שלשה עדים יקום
דבר: דברים טו

גליון הש"ס

גמ' ואמרו דברי חלומות.
ע' תשובת תשנ"ז ח"ב סי'
קכח: שם: כי אתי
לשבוועה אתי. ע' טורי אבן
פ"ב דר"ה כג ע"ב ד"ה
ומכניסי:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צמאי וכו'
ור' יהושע ב"ק הס"ד:

מוסף רש"י

בית דין חצופי. שצברו על
תקנת הממון (ע"ר). עד
שיראו שנייהם כבוד
לעדות ולספוקי כבוד
לומרם בפי הלוויו וכל
לומרם בפי סודו לו עליו
(תשובות כו). אפילו בזה
אמרן זה. חלל תומר בזה
האחר לו פלגים מנזים
מנה ואחד לומר ביום שני
ולחיותו בפי שלום ממנו,
מקום מקום אמר
מקדא ומק"ן כבר אמר
מקדא ממסדי אלה לא
ממסדי אלה וי"ל לגבי מנה
לפי עדות (רשב"ם ב"ב
לב). ואין צורך
בהקיימות. להשקל צדדי
ואפילו ולא שנייהם כבוד
ולפולגות אפריסיה יאז אלה
לא יושעו בן קרחה קלמר
לה (תשובות כו). עד
שיעידו שניהם כבוד
כפי צ"ד (רשב"ם ב"ב לב).
במשמש באמנאר לא
יקום עד. ולא אמר עדים,
לא יודע דעת קלמר, אלא
מדאמרתו להיחבט דעת,
עוד מניה עד דעת
משמע, דלוי אלא לכו
עדות וכסמ עדות שנס
(סוטה ב).

(סוטה ב:).

וכול נושני דבי דינא. כל דבריהם הי
 כדמזכרין בכתובות (דף כג.) בשלשה ש
 כדת וכהלכה והכי ודאי תתנא הוי: ל
 ורבינא אשי. דאיהו ודאי ידעי שאין
 משלשנא לכתבו. והאי דנקט רב אשי
 לפי שצית דירו היה ראש צימי רבינא
 ושיהם סדורו ממרל סע תתמוד צבל
 כדאמרין התם גמארל סע הפועלים
 (צ"מ פו.) רב אשי ורבינא סוף הוראה
 וצימי נאמרו דברים הללו והוקצנו
 בגמרא: צביס לא אמר כלום. אינו
 נאמן לפי שאין בידו יטעלן: צבדה
 דצורי יומין. דמה לו לשקר אט רואה
 נוטלן וימותן לאותו שהוא מעיד עליו:
 אס כמופר. אס נראה להם כמופר
 דצריו לצניי צאמת צלשון צוואה:
 כמערים. שהוא מחיירא שלא יטעל
 בחייו או שלא יחזיקוהו כעשירי להוסיף
 על יאראותיו: סהניס לו אציו. ולא
 אמר להו הית: סע כלל חסום. סס
 המראה חסומה צבליה: וך וך סר.
 מגיד לו כמה יש: לא מעלין כו'.
 ויכול להוסיף במקומן: מיכבד היכי
 כסצנין. פסק דין במקום שיש מחלוקת
 ונטו אחרי הדבס: וצאי. פלוג:
 מדבריהם נודכה. משמע שהיה
 מחלוקת ביניהם ומתוך דבריהם
 נזכרה: גלשוני אציו מנחא כבדיהון.
 וכו'.

אם טעו השנים וחייבין לשלם מנזים
פליגי הנך רבנן דדיין השלישי אם
ישלם חלקו עמהם: **מאן דאמר ונא**
כתבין ולא כתבין פלוגמיהו דקסבר
כולם שוין ואף השלישי ישלם עמהם
דאי לא הוה איהו בדהייבו דבתי לא
הוה מפקיך דינא: **לשומי אינהו**
לבעל לדין חלקו של דין שלישי
למאן דאמר פלוני ופלוגי מדין כו'
לא משלמי דלהכי כתבין פלוגתא
בדיא לארדועי דבתי נגמר דינא
ולא קיבלו עליהו כולי דינא: **הס**
קיימי דהא לא קמי מנתי שויאזאס
לאחר שמעו דזריהס: **עד שיראו**
שניהם כאחד אי הוה עדות. ולמן
יליף טעמא: **חזי עדותן מסקיימה**
בבב. לפסוק הדין על פיהם: **עד**
שיעידו שניהם כאחד. וסתמא היא
ולא ר' יהושע בן קרחה קאמר לה:
יומא דלא כר' נחן. דהא מנתי קמי
לדעילינהו לפסדי משום דמתחילה
כשדקסו שמעו דבריו של זה בלא זה
ור' נחמיה היא. דלמר דשני עדות
ומתן הוה מפכי להו לבעלי דינים **במאי**
קמיפלגי. ת"ק ור' יהושע (א) **אמנה**
דקא מסהיד האי כו'. זה אומר בפני
הלורה מנה זה אומר בפני הלורה מנה
זה לא ראה של זה נמצא שאין כאן
עדות שלם במנה אחד: **ואידך**. מ"מ
תרווייהו מסהדי דמנה קא רשי ביה:
והוא עד. והאי קרא בשני עדים
משמע לגבי קרבן שבעות העדות
דאילו השביע עד אחד (ב) ולא העידו
פטור: **דמינא ממשמע שנאמר כו'**. עד
אחד משמע: **ואפקיס רחמנא בלאון חד**.
דכתיב והוא עד: **לשבעה אחיו**. עד
אחד אינו מחייבו ממון אללא שבעה
הלכך כשהעיד עד יחיד חוה יחיד לא
שייכא תורת משעור בעדותו ולא מדרפסי
לכו דהא לאו לחיוביה ממנוא אחו:

דכולי

וּכְלָ לִישְׁנֵי דְבִי דִּינָא וְלֹא הוּוּ כְּתִב בְּהַ
בְּמוֹתָב תְּלָתָא הֵינָא וְחַד לִיתוּהִי סִבְר
רַבִּינָא לְמוֹמֵר הֵינּוּ דְרִישׁ לְקִישׁ א"ל רַב
נָתַן בְּר אֲמִי הֵכִי אֲמַרִּינָן מִשְׁמִיָּה דְרַבָּא *כָּל
כִּי הָאִי גֻּוּנָא ⁶חֵיִישִׁינָן לִב"ד מוֹעִין אֲמַר רַב
נִחְמֵן בְּר יִצְחָק אִי כְּתִב בְּהַ בִּי דִּינָא תוּ לֹא
צִרִּיק וְדִילְמָא בֵּית דִּין חֲצוּף הוּא ⁷דְּאֲמַר
שְׁמוּאֵל שְׁנִינִי שְׁדֵּנוּ דִּינִיָּהן דִּין אֵלֹא שְׁנַקְרָאוּ
ב"ד חֲצוּף דְּכְתִב בִּיהַ בִּי דִּינָא דְרַבָּנָא אֲשִׁי
וְדִילְמָא רַבְנָן דְּבִי רַב אֲשִׁי כְּשְׁמוּאֵל סְבִירָא
לְהוּ יְדְכְתִיב בּוּ ⁸(וְאֲמַרְנָא לִיהַ לְרַבָּנָא אֲשִׁי)
וְאֲמַר לֶן רַבָּנָא אֲשִׁי ⁹ת"ר יֹאמַר לֶהֱן אֶחָד
אֲנִי רֵאִיתִי אֲבִיכֶם שֶׁהֻמָּן מַעוֹת בְּשׂוּדָה
תִּיבָה וּמִגְדָּל וְאֲמַר שֶׁל פְּלוּנִי הֵן שֶׁל מַעֲשֵׂר
שְׁנֵי הֵן בְּבִיחַ לֹא אֲמַר כְּלֹמֶם בְּשֻׁדָּה דְּבִרְבוּ

ציה צמותב תלסא הוינא וחד ליסוהי.
כט: חזקה אין ב"ד כותבין שטר אלא
יעין שאין שנים קרוים ב"ד: כי דינא
אז היה שם מסתמא לא לזה לפחות

וְדִלְמָא רבנן דבי רב אשי
 בשמואל ה"פ. כשמואל
 קי"ל כדפרי' בריש מכליתן (דף א' 90)
 הו"פ כשמואל בעמלמ ק"ל באדיתא
 שכתבו בהודא בשנים בלא קנין
 וזוהו אין הלכה כמותו כדלמר לעיל
 הודא בפני שנים קנו מידו כותבין
 וזלס אין קנין שמים: **ב"ש** שאין
 בידו. ליכא למימר לזהמניה במיגו
 דלא בעי שתיק דאין זה מיגו דאי שתיק
 ממני התם ולא יבא ליד פלוני:
וואם כמוכר דבריו קיימין. אין
 שייך כאן שלל להשביע את
 בניו: **משום** דמחזי כשיקרא.
 ומשום לא תלך רכיל אין כאן:
 בצדוק

קיימין אין בידו ליטלן לא
ת בשידה תיבה ומגדל ואמר
ברני היימין אם רמזורים לא

יה לו אביו ובא בעל החלום
גשר שני הן זה היה מעשה
יין: שנים אומרים זכאי כו';
קיש אמר פלוני ופלוני מזכין
מדבריהן נזוכה פלוני מאי
הו דלמאן דאמר זכאי משלם
מחייבין לא משלם ולמ"ד
נמי לא שלמיתון אלא איכא
משלמו למ"ד פלוני ופלוני
דאמר זכאי משלמי ולימרו
די אלא איכא בינייהו משום
דום לא תלך רכיל ריש לקיש
משום דמיהזי כשיקרא ור'
כתבי הכי מדבריהם נזוכה
אן אילימא לבעלי דינן התם
לעולם אין עדותן מצטרפת
אומר אפילו בזה אחר זה
שניהן כאחד רבי נתן אומר
מחר שומעין את דבריו לא
רבי נחמיה אומר 'כך היה
בעלי דינן ושומעין דבריהן
און לחוץ ונושאין ונותנין
גמרא גמרו את הדבר מכניסין
אן עדותן מצטרפת עד שיראו
בוזה אחר זה במאי קמיפלגי
איבעית אימא סברא אמנה
מסהדי האי לא קמסהדי האי
סת אימא קרא דכתיב ¹והוא
ר ³לא יקום עד איני יודע
למקום שנאמר עד הרי כאן
חמנא בלשון חד למימר עד
אן או ידע מ"מ: ואין עדותן
אומר שומעין דבריו של זה
קמיפלגי איבעית אימא סברא
אחד כ"י אתי לשבועה אתי
בחד פומא קא משהי אלא
קרא ²אם לא יגיד ונשאר עונו
ודכולי

יְבוּלִי

עין משפט
נר מצוה

פֿו א ב מ״י פֿ״ז מהל' טוען ונטען הלכה ד' סגמ עשין זה טוש״ע ח״מ סי לט סעיף יב:
פֿו ג מ״י פֿ״י מהל' זכיה הלכה ו (וומי) פֿ״ו מהלכות מעשר סגמ עשין עב טוש״ע ח״מ סי רנה סעיף ח:
פֿה ד מ״י שס הלכה ה טוש״ע שס סעיף ז [ונרר אלפס עוד בצ״כ דף רמ:]

פנ ה מיי' שם הלכה ז
[ופ"ו מהל' מעשר
שני הל"ו] טוש"ע שם סעי'
:ט

צ ו מוש"ע ח"מ סי' כה
סעיף ג בהג"ה ועיין
במור:

צא ז מיי פכ"ב מהל' סנהדרין הלכה ח סמוג עשין לח טוש"ע ח"מ סי' יט סעיף ב :

צב ה מ"י פ"ד מהל'
עדות הלכה 3 סמג
עשין קיז טוש"ע ח"מ סי' ל'
סעיף ו:

צב ט מיי שם הלכה ד
טוש"ע שם סעיף ט:
צד י מיי פכ"צ מהל'
סנהדרין הלכה ט
סמג עשין לו טוש"ע ח"מ
ק"י יט סעיף א:

רבינו חננאל

דכל אודותא צריך למימר
דלזי לסהדי דתנאי תנאי
אודותא דהוה חביבה
דזכרן פתגמי וכל לישינ
ב'ד' דגמל וכל הוה חביב
במכות בלאת כ' ו' ואיכ
ל כ' ה' א' ג' ונוטא חיישינ
ל'ד' טועין וזא חביב ה'
ל' פלוגי א' פלוגי א' אמרו
פלוגי דברים מוכיזין
ל'ד' טועין. אמר אחד
ראיתי אביכם משה ומגדל
פלוני בשדית חיבה ומגדל
ואמר של פלוגי הן של
מעשר שר הן בבית א'
פלוגי כלום בשדית דבריו
קימין. כללו של דבר
ל' שבדיו לישלן בנזון
השדה שאלו רצה לישלן
היה יכול לישלן דבריו
קימין כל שאני בידו.
לישלן אל אמר כלום
יודושלמי ו' אס' כחם
ו' יוחנן א' היה מעשר
למסור להן עדות עזרתן
קימית. היה שראו אביהן
השטמזן מעות בשדית
חיבה ומגדל. אמר ש'
פלוגי הן של מעשר שר
א' א' כמסור בשדית איל
חיבינ יתנן למי שאמר
כ' של פלוגי הן.
אויבין. ח' של פלוגי הן
א' כמכעריש ח' של פלוגי
ז' וכן הלכה. היה שהיה
מצטער על מעות מעשר
ש' שהניח לו אביי. כ'
כלל החלום ואיל' כ'
וכן ה' ובקמזן פלוגי
הן. זה היה מעשה ואמר
דבר לחומות אל מעלין
ל' לו מורידין **מתני'** ה'
מכניסין את השני ובדוקין
אותו ומצאו שדיתן
מכניסין שדיתן ונותנין
דבר. שנים אומרים וכא'
יחד אומר חייב וכא'
אמר דחובי' ו' יוחנן
אמר יצא פלוגי וכא' ריש
לקי' אומר פלוגי ופלוגי
מוכיז פלוגי מחיבי' ה'
אלעזר אומר סתם כותב
במורחן נזכרה פלוגי
ואמרנן [מא'] בינייהו

ואתו למימר איכא בינייהו
המחייב אלא סתם מתראה
ר' יגש אליהם. ר' יוחנן
בבב תרי אלא יימרון אינון
פסן ב' עדים על כל סימן
יפק דול כהדא כהנא דמך
גדול שבדיינין אומר איש
גדול שבדיינין אומר איש
י' שיראו שניהם כ אחד. ר'
אימא קרא. איבעית אימא
מינאי מנה. קרא דכתיב